

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(1)
บทคัดย่อ	(11)
Abstract	(16)
สารบัญ	(22)
สารบัญตาราง	(26)
สารบัญรูป	(27)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 คำถามของการวิจัย	6
1.4 กรอบแนวคิด/ฐานความคิดที่ใช้ในการวิจัย	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	8
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
1.7 วิธีการวิจัย	10
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
1.9 องค์ประกอบของรายงานการวิจัย	12
บรรณานุกรม	13
บทที่ 2 นิเวศวิทยาของกลุ่มทะเลสาบสงขลา	14
2.1 ลักษณะทั่วไปของพื้นที่กลุ่มทะเลสาบสงขลา	14
2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	14
2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ	15
2.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ	20
2.2 ทรัพยากรธรรมชาติ	22
2.2.1 ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์	22
2.2.2 ทรัพยากรป่าไม้	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.3 ทรัพยากรน้ำ	31
2.3 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	32
2.3.1 ขอบเขตการปกครอง	32
2.3.2 ประชากรและการกระจายตัวการตั้งถิ่นฐาน	35
2.3.3 ลักษณะของชุมชนบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา	38
2.3.4 สภาพทางเศรษฐกิจของประชากร	40
บรรณานุกรม	43
บุคลากร	44
บทที่ 3 วิวัฒนาการของการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา	45
ระหว่างปี พ.ศ. 2442 – สงครามโลกครั้งที่ 2 (2489)	
3.1 การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้	45
3.2 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการทำนา	48
3.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำสวนยางพารา	54
3.4 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำสวนไม้ผลและไม้ยืนต้น	63
3.5 สรุป	65
บรรณานุกรม	65
บุคลากร	68
บทที่ 4 วิวัฒนาการของการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา	69
หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (2490) – ปัจจุบัน (พ.ศ. 2544)	
4.1 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการทำนา	69
4.2 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำสวนยางพารา	74
4.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำสวนไม้ผล	81
4.4 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	86
4.5 สรุป	98
บรรณานุกรม	99
บุคลากร	101

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
วิวัฒนาการของการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา	103
ระหว่างปีพ.ศ. 2442 – 2544 : กรณีศึกษาชุมชนตะโหนด อำเภอตะโหนด	
จังหวัดพัทลุง	
5.1 ที่ตั้งของชุมชนตะโหนดและทรัพยากรธรรมชาติ	103
5.2 ประวัติความเป็นมาของชุมชนและการตั้งถิ่นฐาน	107
5.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ของชุมชนตะโหนดระหว่างปี พ.ศ. 2442-	108
สงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ.2489)	
5.4 การใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ของชุมชนตะโหนดหลังสงครามโลกครั้งที่	114
2 –พ.ศ. 2544 (ปัจจุบัน)	
5.4.1 ระบบกรรมสิทธิ์ที่ดิน	118
5.4.2 การจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตชุมชนตะโหนด	119
5.4.3 การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	121
5.4.4 การมีส่วนร่วมและความตื่นตัวของชุมชนตะโหนดเกี่ยวกับการจัดการ	122
ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	
5.5 สรุป	124
บรรณานุกรม	125
มุลานุกรม	126
บทที่ 6	
วิวัฒนาการของการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา	128
ระหว่างปี พ.ศ. 2442 – 2542 : กรณีศึกษาชุมชนบางแก้ว อำเภอบางแก้ว	
จังหวัดพัทลุง	
6.1 ที่ตั้งของชุมชนบางแก้วและทรัพยากรธรรมชาติ	128
6.2 ประวัติความเป็นมาของชุมชนและการตั้งถิ่นฐาน	131
6.2.1 ชุมชนพื้นเพเดิม	131
6.2.2 ชุมชนชาวจีนอพยพ	133
6.2.3 ชุมชนครองชีพและพื้นที่ทุ่งสงวน	134

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ของชุมชนบางแก้วปี พ.ศ. 2442 – 2489	135
6.3.1 วิถีชีวิตของชุมชน	135
6.3.2 ระบบกรรมสิทธิ์และการใช้ที่ดินของชุมชน	143
6.4 การใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ของชุมชนบางแก้วปี พ.ศ.2490–ปัจจุบัน(2544)	147
6.4.1 เหตุปัจจัยที่นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	148
6.4.2 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบกรรมสิทธิ์	151
6.4.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนบางแก้วเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	153
6.5 สรุป	153
บรรณานุกรม	154
นิตยสาร	155
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	158
7.1 สรุปผลการวิจัย	158
7.1.1 วิวัฒนาการของการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ระหว่างปี พ.ศ. 2442 – ปัจจุบัน (พ.ศ.2544) ในภาพรวมของกลุ่มทะเลสาบสงขลา	159
7.1.2 วิวัฒนาการของการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ระหว่างปี พ.ศ. 2442 – ปัจจุบัน (พ.ศ.2544): กรณีศึกษาชุมชนตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง	160
7.1.3 วิวัฒนาการของการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ระหว่างปี พ.ศ. 2442 – ปัจจุบัน (พ.ศ.2544) : กรณีศึกษาชุมชนบางแก้ว อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	162
7.1.4 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้บริเวณกลุ่มทะเลสาบสงขลา	163
7.2 ข้อเสนอแนะ	164
ภาคผนวก	168
เอกสารประกอบการค้นคว้าเพิ่มเติม	169
นิตยสารเพิ่มเติม	184

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	รายละเอียดในการจัดกลุ่มสนทนา	11
2.1	แสดงลักษณะอากาศในช่วง 30 ปี (พ.ศ. 2509-2538) จังหวัดสงขลา	21
2.2	แสดงลักษณะอากาศในช่วง 30 ปี (พ.ศ. 2509-2538) จังหวัดพัทลุง	22
2.3	การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มทะเลสาบสงขลา ปี พ.ศ.2543	27
2.4	ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตรปี พ.ศ. 2538	28
2.5	จำนวนฟาร์มและขนาดของฟาร์มเฉลี่ย ปี พ.ศ. 2538	28
2.5	แสดงขอบเขตการปกครอง	34
2.6	แสดงการกระจายตัวการตั้งถิ่นฐานของประชากร	37
2.7	ผลิตภัณฑ์ภาคใต้และผลิตภัณฑ์จังหวัด ปี 2539 (ราคาปีปัจจุบัน)	42
3.1	จำนวนเนื้อที่สวนยางพาราไร่เบอร์ พ.ศ. 2466-2475	55
3.2	ปริมาณการส่งออกยางและราคาขางในตลาดภาคใต้ปี พ.ศ. 2449-2476	61
4.1	พื้นที่ปลูกข้าวลุ่มทะเลสาบสงขลา พ.ศ. 2499-2503	70
4.2	ผลตอบแทนสุทธิจากการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มทะเลสาบ ปี พ.ศ. 2539	72
4.3	พื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดพัทลุงและสงขลา พ.ศ. 2506, 2520, 2531 และ 2539	76
4.4	พื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ 3 จังหวัดของลุ่มทะเลสาบสงขลาในปี พ.ศ. 2508 และ 2538	77
4.5	พื้นที่ไม้ผลและไม้ยืนต้นในพื้นที่ 3 จังหวัดของลุ่มทะเลสาบสงขลาในปี พ.ศ. 2508 และ 2538	78
4.6	พื้นที่ปลูกไม้ผลหลักบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา ปี พ.ศ. 2539 และ 2542	82
4.7	ต้นทุนการผลิตกุ้งกุลาดำในเขตทะเลหลวง สาขา 4 อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ปีการผลิต 2533/34	87
4.8	การวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อการลงทุนของการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตทะเลหลวง สาขา 4 อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ปีการผลิต 2533/34	89
5.1	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในท้องที่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2540	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.2	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2543	106
6.1	สัดส่วนของการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2544	129
6.2	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง รายตำบลปี พ.ศ. 2544	129

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	ขอบเขตการปกครองลุ่มทะเลสาบสงขลา	2
1.2	การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา พ.ศ. 2543	4
2.1	ลักษณะของทะเลสาบสงขลา	17
2.2	คลองสายสำคัญที่ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา	19
2.3	ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับยางพาราและข้าว ลุ่มทะเลสาบสงขลา	25
2.4	ที่ตั้งโครงการชลประทานบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา	33
2.5	การกระจายตัว/การตั้งถิ่นฐานของประชากรบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา	36
5.1	ขอบเขตอำเภอตะโหมดและที่ตั้งของชุมชนตะโหมด	105
6.1	ขอบเขตอำเภออำเภอบางแก้วและที่ตั้งของชุมชนในอำเภอบางแก้ว	130